

ÅRSBUDGET 2023

for Hersom Sogns Menighedsråd

i Viborg Østre Provsti

i Viborg Kommune

Myndighedskode 8525

CVR-nr. 33179111

Budget 2023 indeholder følgende:

Målsætning, særlige indsatsområder samt supplerende forklaringer

Årsbudget i hovedtal

Årsbudget fordelt på formål

Målsætninger

Særlige indsatsområder (jf. merudgiftsønsker m.v.)

Menighedsrådet ønsker at kunne restaurerer altertavle og altertavlens rammeværk i 2023. Da dette vil være en større udgift håber vi at dette kan bevilges som et anlæg.

Supplerende forklaringer til budgettet

Budgettet udviser et mindre underskud, da vi har forsøgt at korrigere vores elforbrug, men da det er uvist hvor priserne bevæger sig hen er dette kun et forsigtigt bud.

	Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020
1 Ligningsbeløb til drift	845.550	821.260	797.205,00	789.321,00
Driftsudgifter i alt	-863.551	-921.260	-718.110,80	-762.129,62
2 Kirkebygning og sognegård	-111.226	-198.650	-67.657,54	-107.025,31
2 Indtægter	0	50.000	0,00	0,00
2 Udgifter, løn	-22.026	-19.950	-20.831,03	-20.923,67
2 Udgifter, øvrige drift	-89.200	-228.700	-46.826,51	-86.101,64
3 Kirkelige aktiviteter	-206.458	-205.300	-131.301,29	-145.519,57
3 Indtægter	0	0	0,00	0,00
3 Udgifter, løn	-147.758	-194.200	-99.060,42	-128.761,34
3 Udgifter, øvrige drift	-58.700	-11.100	-32.240,87	-16.758,23
4 Kirkegård	-274.690	-261.850	-241.266,34	-235.071,85
4 Indtægter	55.484	47.491	82.315,70	42.226,62
4 Udgifter, løn	-217.109	-196.650	-205.334,91	-206.249,34
4 Udgifter, øvrige drift	-113.065	-112.691	-118.247,13	-71.049,13
5 Præstebolig mv.	-115.258	-115.200	-95.762,13	-129.123,45
5 Indtægter	75.500	71.500	71.793,07	69.338,54
5 Udgifter, løn	-37.758	-34.200	-35.710,33	-35.869,34
5 Udgifter, øvrige drift	-153.000	-152.500	-131.844,87	-162.592,65
6 Administration og fællesudgifter	-152.010	-136.660	-143.263,20	-141.827,08
6 Indtægter	0	0	0,00	0,00
6 Udgifter, løn	-57.923	-46.000	-56.114,76	-47.726,82
6 Udgifter, øvrige drift	-94.087	-90.660	-87.148,44	-94.100,26
7 Finansielle poster	-3.909	-3.600	-38.860,30	-3.562,36
A Resultat af drift	-18.001	-100.000	79.094,20	27.191,38
Forbrug af frie midler (jf. bilag 1)	0	0		
Resultat af drift inklusiv forbrug af frie midler	-18.001	-100.000		

* Se gruppe 7 for bevægelser

ANLÆGSBEVILLINGER

8 Anlægsramme				
Kirkebygning og sognegård ((80)+(81)+(82))	-165.440	0	0,00	0,00
Kirkegård ((83)+(84))	0	0	0,00	0,00
Ligningsbeløb til anlæg ((92)+(93))	165.440	0	0,00	0,00
Præstebolig mv. ((85)+(86)+(87)+(88))	0	0	0,00	0,00
Renteindtægter af anlægsopsparing (90)	0	0	0,00	0,00
Salg af anlæg (91)	0	0	0,00	0,00
B Resultat af anlæg	0	0	0,00	0,00
C Årets resultat	-18.001	-100.000	79.094,20	27.191
E Heraf til balanceposter (=C-A)	0	0		
+ Forbrug af frie midler konverteret til anlæg	0	0		
+ Forbrug af kirkekassens "salg af anlæg m.v."	0	0		
+ Forbrug af videreførte anlægsmidler tidl. år	0	0		
+ Forbrug af eksisterende opsparing	0	0		
Ligningsmidler til afdrag på lån	0	0		
Ligningsmidler til anlægsopsparing	0	0		
+ Nye lån	0	0		
Oplagt i stiftet "salg af anlæg m.v."	0	0		
Overf. til kirkekasse "salg af anlæg m.v."	0	0		
Renteindtægter af anlægsopsparing	0	0		
F Balanceposter (anlæg)	0	0		
G Sum (=E+F)	0	0		

Tallene i parantes henviser til den 2-cifrede formålsskonto, som posten vedrører. Budgettes formålsskonti fremgår af de efterfølger

Formål

Indtægter

1 Fælles indtægter i alt

- 10 Ligningsbeløb til drift
- 11 Tillægsbevilling fra 5% midlerne
- 12 Ligning til samarbejder
- I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
845.550	821.260	797.205,00	789.321,00	845.550	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
845.550	821.260	797.205,00	789.321,00	845.550	0	0

Driftsudgifter

2 Kirkebygning og sognegård

- 20 Fælles formål
- 21 Kirkebygning
- 22 Inventar, kirke (herunder orgel og klokker)
- 23 Sognegård
- 24 Kirkekontor (uden for kirke og sognegård)
- 25 Tjenstlige lokaler i præstegård
- I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-86.286	-174.600	-45.697,83	-44.735,62	0	-12.586	-73.700
-10.000	-10.000	-12.377,50	-37.485,49	0	0	-10.000
0	0	-259,50	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-14.940	-14.050	-9.322,71	-24.804,20	0	-9.440	-5.500
-111.226	-198.650	-67.657,54	-107.025,31	0	-22.026	-89.200

3 Kirkelige aktiviteter

- 30 Fælles formål
- 31 Gudstjeneste og kirkelige handlinger
- 32 Kirkelig undervisning
- 33 Diakonal virksomhed
- 34 Kommunikation
- 35 Kirkekor
- 36 Kirkekoncerter
- 37 Foretags- og mødevirksomhed
- 39 Kontingent til DSUK
- I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
0	70.000	0,00	19.816,09	0	0	0
-120.458	-117.900	-92.394,93	-95.123,36	0	-104.158	-16.300
-37.300	-87.200	-18.819,08	-42.811,96	0	-23.300	-14.000
-2.000	-2.000	0,00	0,00	0	0	-2.000
-11.400	-14.400	-7.381,21	-8.171,25	0	0	-11.400
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-24.000	-39.900	-12.206,07	-18.729,09	0	-13.000	-11.000
-10.800	-13.400	0,00	0,00	0	-7.300	-3.500
-500	-500	-500,00	-500,00	0	0	-500
-206.458	-205.300	-131.301,29	-145.519,57	0	-147.758	-58.700

4 Kirkegård

- 40 Kirkegården
- 41 Kapel/begravelse, urnenedsættelser
- 42 Krematorium
- 43 Arbejde uden for egen kirkegård
- I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
-274.690	-261.850	-238.166,34	-235.071,85	55.484	-217.109	-113.065
0	0	-3.100,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-274.690	-261.850	-241.266,34	-235.071,85	55.484	-217.109	-113.065

Formål

5 Præstebolig mv.

- 50 Fælles formål
- 51 Præstebolig 1
- 52 Præstebolig 2
- 53 Præstebolig 3
- 54 Præstebolig 4
- 55 Præstebolig 5
- 56 Funktionærbolig
- 57 Skov og landbrug
- 58 Øvrige ejendomme

I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-115.258	-115.200	-95.762,13	-129.123,45	75.500	-37.758	-153.000
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-115.258	-115.200	-95.762,13	-129.123,45	75.500	-37.758	-153.000

6 Administration og fællesudgifter

- 60 Fælles formål
- 61 Menighedsrådet/provstiudvalget
- 62 Personale, inkl. delt medarbejder
- 63 Bygning
- 64 Økonomi
- 65 Personregistrering - civil
- 66 Personregistrering - kirkelig
- 67 Efteruddannelse
- 68 Menighedsrådsvalg/provstiudvalgsvalg
- 69 Forsikring/Arb. miljørådg./Stiftbidrag (PU)
- 98 Udlånt til andet sogn

I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
-31.500	-32.500	-34.249,88	-28.827,38	0	0	-31.500
-31.050	-39.600	-26.409,52	-51.644,51	0	0	-31.050
-12.850	-7.200	-14.475,69	-7.563,33	0	0	-12.850
-3.850	0	-3.850,00	0,00	0	0	-3.850
-67.450	-51.600	-59.000,09	-44.173,02	0	-55.000	-12.450
-2.923	-3.000	-2.733,58	-2.693,77	0	-2.923	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	-4.165,31	0	0	0
-2.387	-2.760	-2.544,44	-2.759,76	0	0	-2.387
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-152.010	-136.660	-143.263,20	-141.827,08	0	-57.923	-94.087

7 Finansielle poster

- 70 Renter af stiftslån
- 71 Renter af realkredit og andre lån
- 72 Øvrige renteudgifter
- 73 Renteindt. af likvider (ex. kgd.)
- 74 Renteindt. af kirkekap.l (ex. gravkap.)
- 75 Kursgevinst/-tab
- 76 Momsregulering
- 79 Afregning - Lønmodtagernes Feriemidler

I alt

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
-4.000	-4.000	0,00	-2.340,86	0	0	-4.000
0	200	-3.108,48	1,29	0	0	0
91	200	90,56	226,42	91	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	-415,26	-1.449,21	0	0	0
0	0	-35.427,12	0,00	0	0	0
-3.909	-3.600	-38.860,30	-3.562,36	91	0	-4.000

Formål

8 Anlægsramme

80	Kirkebygning
81	Sognegård
82	Kirkekontor (udenfor kirke og sognegård)
83	Kirkegård
84	Krematorium
85	Præsteboliger
86	Funktionærboliger
87	Skov og landbrug
88	Øvrige ejendomme
90	Renteindtægt af anlægsopsparing
91	Salg af anlæg m.v.
92	Ligningsbeløb anlæg
93	5% tillægsbevilling anlæg
I alt	

Budget 2023	Budget 2022	Regnskab 2021	Regnskab 2020	-- Budget 2023 heraf --		
				indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
-165.440	0	0,00	0,00	0	0	-165.440
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
165.440	0	0,00	0,00	165.440	0	0
0	0	0,00	0,00	0	0	0
0	0	0,00	0,00	165.440	0	-165.440

Hersom Kirke

Teglårdvej 15

9500 Hobro

v/formand for menighedsrådet Kristoffer Kempe

m15hersom@gmail.com

Tlf. 2252 6046

Vejle den 03.02.2022.

Jour.nr.: 42-2022.

Tilbud på behandling af inventar i Hersom Kirke

Efter anmodning fra formanden for Hersom Kirkes menighedsråd, Kristoffer Kempe, har Konserveringscenter Vejle udarbejdet et tilbud på behandling af inventar i Hersom Kirke. Opgaverne skal ses i sammenhæng med, at Hersom Kirke har 900 års jubilæum i august 2022, hvilket derfor er menighedsrådets tidsplan.

Kirken blev besøgt d. 28. januar 2022. Tilstede fra kirken var graver Birgit Jespersen og fra konserveringscentret malerikonservator Clara Lauridsen og skolepraktikant Lea Schmidt.

Tilbuddet er baseret på besigtigelsesrapporten fra Nationalmuseet, Forsknings & Formidling, Kirkekonsulentfunktionen, Middelalder, Renæssance og Numismatik NM. j.nr: 21/01857, skrevet af kirkekonsulent, ph.d. Karin Vestergaard dateret d. 29. maj 2019.

Beskrivelse

I forlængelse af en ansøgning til stiftet om nymaling af partier af stoleværket har menighedsrådet anmodet Nationalmuseets kirkekonsulenter om besigtigelse af stoleværket og kirkens øvrige inventar.

Stoleværket

Beskrivelse: Stoleværket inklusive præstestolen og herskabsstolene er primært fra 1700-tallet, med enkelte kompletteringer der menes at stamme fra en restaurering i 1922. Stoleværket bærer dets oprindelige bemaling med fyldingsmalerier og blå marmorering. Bemalingen er yderst bevaringsværdig og den udgør en enestående kulturværdi som ikke ses i mange andre kirker.

Tilstand: Stoleværket ses med enkelte svindrevner som er en naturlig følge af træets sammentrækning over tid. Stoleværkets bemaling er generel stabil uden opskalninger, men ses med nogen farvetab langs kanter og profiler fra slid og brug. Bemalingen er noget skæmmet af en overfladebehandling som menes at være påført i forbindelse med istandsættelsen i 1922 (se fotos). Overfladebehandlingen er tydelig misfarvet og brunlig. Misfarvningen kunne tyde på at bænken er blevet overfladebehandlet med linolie. Den blå farve i marmoreringen (preussisk blå) er visse steder bleget af solen fra det sydvendte vindue.

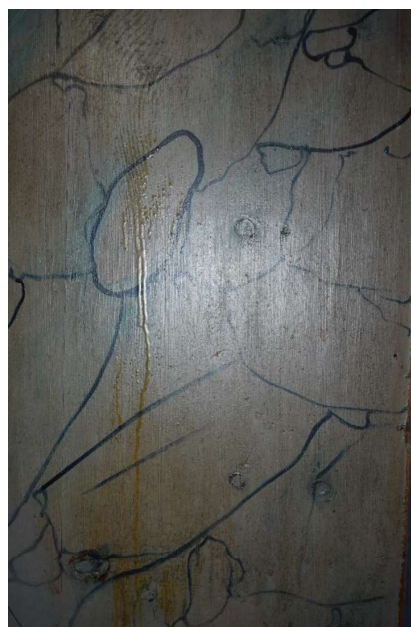
Behandling: Efter afgørelse fra kirkekonsulenterne, må bemalingen, da den er oprindelig og enestående af sin art, ikke overmales med nye farver, men skal bevares. Der er ikke et akut behov for restaurering, men på sigt bør den misfarvede overfladebehandling afrenses, så farverne igen kan fremstå med deres oprindelige farvekraft.

En sådan afrensning er dog meget omfattende, og kan på ingen måde nås før jubilæet i august. En overfladebehandling med linolie kan være yderst vanskelig at fjerne da den med tiden bliver

uopløselig. Hvad der yderligere vanskeliggør en afrensning er at den underliggende blå marmorering formodes at indeholde pigmentet preussisk blå, et pigment som er meget følsomt overfor basiske midler, der ofte anvendes i afrensning af en oliebehandling. Konserveringscentret mener at kirken bør få udført renseprøver der kan afgøre den bedst mulige metode til afrensning af overfladebehandlingen uden at skade det underliggende farvelag, og som kan ligge til grund for en vurdering af hvilket niveau der kan opnås, samt tidsforbrug. Grundet opgavens omfang bør det undersøges om bænke kan nedtages og renses på værksted. Da en overfladerensning dog ikke er aktuel, inkluderer dette tilbud ikke prøveafrensninger.

Kirkekonsulenterne beskriver at bænke på kort sigt kan retoucheres (pletmales) ved knubs og slid i bemalingen. Konserveringscentret vurderer dog at bænke ikke vil opnå meget æstetisk ved en retouchering af tab i farvelaget fra slid og brug, eftersom dette blot vil koncentrere blikket omkring de andre skader i bænke; ikke mindst den misfarvede overfladebehandling. En pletmaling med retoucheringsfarver, der er reversible (dvs. genopløselige) vil desuden opløses og fjernes ved en fremtidig afrensning af overfladebehandlingen og skal derefter påføres på ny.

Det er derfor konserveringscentrets vurdering at der ikke kan udføres et tilfredsstillende arbejde på stoleværket før jubilæet, men at der på sigt bør udarbejdes et forslag til en istandsættelse. Derfor indeholder dette tilbud **ikke** en behandling af stoleværket.

Stoleværket er skæmmet af en misfarvet overfladebehandling, som ses med skjolder og enkelte steder med løbere (detalje th.)

Altertavle

Altertavlens maleri (olie på lærred) er af nyere dato (fra 1920'erne? Muligvis opsat i forbindelse med restaureringen i 1922?) mens rammeværkets ældste dele er fra 1600-tallet. Rammeværket har enkelte topstykker fastgjort med beslag og skruer, der nu er rustne. Maleriet er opspændt på en kilbar blindramme med de originale søm og er malet på et forgrunderet lærred. Maleriet er tilsyneladende ikke ferniseret.

Tilstand

I rammeværket ses enkelte udtørringsskader, som udtørningsrevner i træet, opskallet, ustabil farvelag og spredt områder hvor farven er gået tabt. Farvelaget er visse steder misfarvet, især søjlerne har spredt brunlige misfarvninger, der dog ikke ses på afstand. Nederste del er præget af slid og der ses stænk fra stearinlys.

Selve maleriet mangler to kiler, og lærredet er relativt slapt med nogen deformationer. Sømmene som holder lærredet til blindrammen er rustne, og vil på sigt ødelægge lærredet omkring sømhullet og ruste sig igennem. Bagsiden er uden beskyttelse og meget beskidt. Forsiden står umiddelbart fint i farverne, men er dækket af et fint lag sod grundet stearinlys. Ligeledes dækker et tyndt lag sod altertavlens rammeværk.

Behandling

Selve rammeværket behandles i kirken, hvilket bedst kan gøres hvis maleriet samt topudsmykningerne nedtages. Stillads til behandlingen er ikke nødvendigt, da altertavlens rammeværk (ved nedtagelse af topudsmykningen) vil kunne nås fra alterbordet.

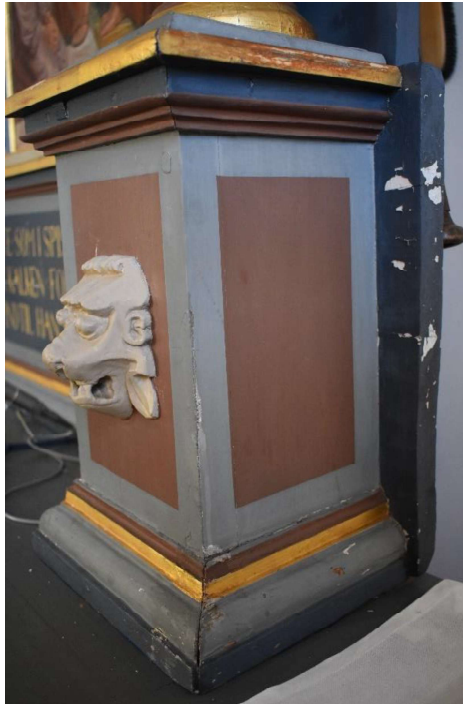
Før nedtagning skal det ustabile farvelag på topudsmykningen forsidesikres, for at hindre tab under transport. Maleri og topudsmykning nedtages og behandles på konserveringsværksted. Før behandling desinficeres topudsmykning og maleri for eventuelle skadedyr via anoxia (en skånsom metode hvor inventaret udsættes for et lavt iltindhold i 4 uger, hvilket kvæler skadedyr). Hvis opgaven kommer i tidspres, vil alene altertavlens blindramme samt topudsmykning blive desinficeret, hvilket kan gøres gennem frysning, som tager få dage.

Da sømmene der holder maleriet til blindrammen, er meget rustne og på sigt vil ruste hul i lærredet, anbefales en behandling hvor de rustne søm udtages og lærredet demonteres fra blindrammen, bagsiden renses, lærredet planeres, kanten af lærredet forstærkes med en kantdoublering, og lærredet genopspændes på blindrammen med nye, rustfri søm og nye kiler. De nye søm monteres med promatko (specialfilt) mellem søm og lærred for at lette en eventuel udtagning af sømmene i fremtiden. Maleriet renses for overfladesnavs. Bagsiden monteres med en bagsidebeskyttelse i form af en polycarbonat kanalplade.

Rammeværk: Løst farvelag på rammeværk/ topudsmykninger fastlægges, overfladen renses for sod, farvetab udkittes og retoucheres (dvs. bringes i niveau og indfarves som det omgivende farvelag). Skæmmende svindrevner udfyldes med balsatræ, kittes og indfarves. Afslutningsvis genmonteres maleri og topudsmykning i kirken, hvor gamle, rustne skruer udskiftes med rustfri.

Altertavlen med detalje af søjlens prydbælte med tydelige svindrevner og farvetab

Detaljefotos af altertavlen. Topudsmykning m. store, ustabile farveflager (tv.) og søjlepostament med en del slid/farvetab (midt). Altertavlemaleriets søm er rustne og ødelægger lærredet omkring sømhullet (th.) – på sigt vil dette give større huller omkring sømmene, hvilket vil kompromitere opspændingen – hvorfor sømmene bør udtages og udskiftes.

Gravmonument over Peder af Rosenørn og Sofia Amalie de Rosenørn

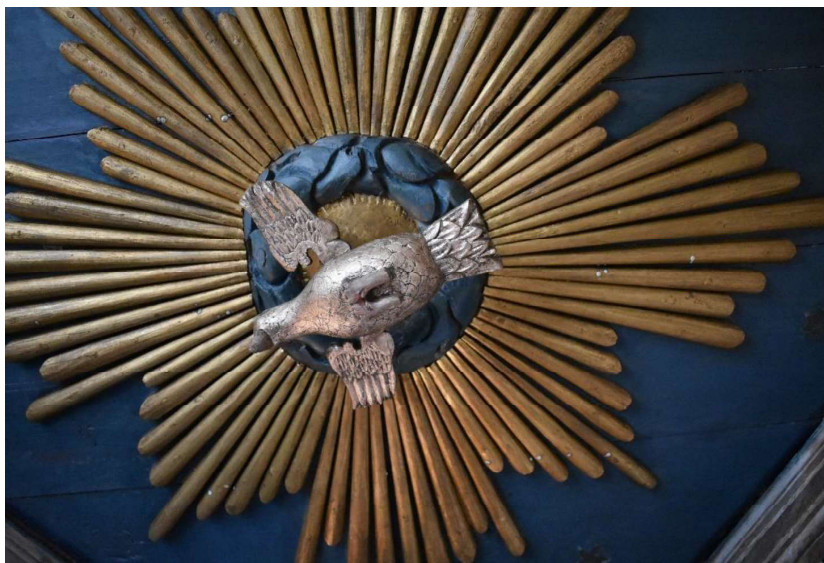
Konserveringscentret råder ikke over stenkonservator til denne del af opgaven, men har anbefalet kirken at kontakte stenkonservator Mette Westergaard.

Bemærkninger til prædikestol og lydhimmel

I retningslinjerne anbefales det at prædikestolens hængestykker sikres med beslag. Hængestykkerne sidder løst i en fals i hængeknopperne og kan nedtages, men er ikke i fare for at falde ud. Konserveringscentret anbefaler at man bibeholder den originale konstruktion, og ikke hindrer hængestykkernes udtagning med beslag.

I retningslinjerne anbefales at lydhimlens due nyforgyldes. Lydhimlens due er imidlertid ikke forgylt, men forsølvet og lakeret. Duen af sølv står fint mod en forgylt strålekrans (se foto). Forsølvningen er stabil, og konserveringscentret anbefaler at den originale forsølvning bevares.

Konserveringscentrets tilbud indebærer derfor ikke behandling af prædikestol og lydhimmel.

Lydhimlens forsøvede due står smukt mod den forgylde strålekrans

Prædikestol med detalje af hægestykkets montering i en fals indarbejdet i hængeknoppen

Tilbud

Som det fremgår af overstående, gælder konserveringscentrets tilbud altertavlen og altertavlemaleriet.

Behandling af altertavle og maleri som beskrevet	121.752,00 kr.
Materialer (Bagsidebeskyttelse til maleri mm.)	800,00 kr.
Kørselstakst (2.200 km)	8.800,00 kr.
Desinfektion af nedtagne dele	1.000,00 kr.
<u>I alt eks. moms</u>	<u>132.352,00 kr.</u>

Alt konserveringsarbejde bliver dokumenteret skriftligt og fotografisk og dokumentationen bliver indsendt til Antikvarisk-Topografisk Arkiv via Nationalmuseets kirkekonsulentfunktion.

Andet:

Arbejdet kan påbegyndes under forudsætning af, at der foreligger en skriftlig godkendelse fra stiftsøvrigheden.

Vær opmærksom på at ejer selv er ansvarlig for forsikring mod brand, tyveri og vandskade mens inventar er indleveret hos Konserveringscenter Vejle.

Km – prisen ved beregning af kørsel er beregnet med den p.t. gældende sats, men vil blive afregnet efter den til enhver tid gældende sats på tidspunktet for arbejdes udførelse.

Tilbuddet er gældende et halvt år fra dags dato. Herefter tages forbehold for prisændringer.

Udarbejdet af

Clara Bratt Lauridsen
Malerikonservator, cand.scient.cons